

§31

Begäran om förklaring från regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens ledamöter och ersättare som tjänstgjort under 2025 med anledning av vad som anförts i revisionsberättelsen (RS/218/2026)

Sammanfattning

Regionens revisorer har överlämnat revisionsberättelsen för år 2025 för Region Jämtland Härjedalen. Regionens revisorer har i revisionsberättelsen redovisat resultat av granskningen för år 2025.

Revisorernas sammantagna bedömning är att regionstyrelsen delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt då måluppfyllelsen var delvis god inom sitt eget förvaltningsområde. Flera uppdrag och nyckeltal inom ekonomi, IT-säkerhet, miljö och verksamhetsutveckling uppnås inte fullt ut. Årets resultat uppgår till 321 mkr. Revisorerna bedömer att den interna kontrollen delvis har varit tillräcklig, då formalia har följts men fördjupade granskningar har visat på brister. Revisorerna bedömer att åtgärderna utifrån uppsiktsplikten för hälso- och sjukvårdsnämnden inte har varit tillräckliga. De menar att utifrån den information regionstyrelsen fått tidigt under året avseende nämndens ekonomi borde regionstyrelsen ha agerat mer kraftfullt. Styrelsen borde ha uppmärksammat fullmäktige om den ekonomiska situationen och föreslagit åtgärder. Regionen befinner sig i en allvarlig ekonomisk situation som medfört ett beroende av extern finansiering av driftkostnader och investeringar. Att budgeten för 2025 inte var realistisk framkom när de första prognoserna inom hälso- och sjukvårdsnämnden visade på stora underskott. Budget för 2026 är i balans, men de tidiga prognoserna visar på fortsatt stora underskott vilket tyder på en orealistisk beredning av budget. Revisorerna anser att regionstyrelsen även har brustit i sin beredning av ärendet till fullmäktige om tillåtelse att hälso- och sjukvårdsnämnden får gå med underskott utan beloppsgräns eftersom det strider mot kommunallagens krav om en budget i balans.

Revisorernas sammantagna bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden har bedrivit verksamheten på ett delvis ändamålsenligt, men från ekonomisk synpunkt inte på ett tillfredsställande sätt. Tidigt under året prognostiserades stora budgetavvikelser och underskott på -500 mkr som sedan fortsatte under året. Trots tidig och tydlig kännedom om ett kraftigt underskott har nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att vända den ekonomiska utvecklingen, vilket visar att nämndens styrning och ekonomiska kontroll inte varit tillräcklig. Årets resultat blev -492 mkr. Revisorerna bedömer att måluppfyllelsen inte varit tillfredsställande utifrån att endast ett av 27 uppdrag samt 13 av 34 nyckeltal uppnåddes. Tillgängligheten till hälso- och sjukvård och tandvård har fortsatt inte varit

Fullmäktiges presidium

2026-04-15

tillfredsställande. Revisorerna bedömer att ett delvis systematiskt arbete med risker har bedrivits utifrån en fastställd internkontrollplan men fördjupade granskningar visar på brister i den interna kontrollen. Rekryteringar har gjorts för att minska behovet av hyrbemanning. Kostnaden för hyrbemanning har minskat med 51 mkr samtidigt som personalkostnaderna har ökat med 130 mkr.

De förtroendevalda revisorerna avstyrker att regionfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen mot bakgrund av att regionstyrelsen inte har fullgjort sin uppsiktsplikt över hälso- och sjukvårdsnämnden. Regionstyrelsen hade tidigt under året kännedom om nämndens omfattande och bestående prognostiserade underskott. Trots detta har regionstyrelsen inte agerat tillräckligt kraftfullt eller vidtagit åtgärder som kunnat begränsa den ekonomiska utvecklingen eller säkerställa att regionfullmäktige getts beslutsunderlag att agera i frågan.

Regionstyrelsen har i sin beredning av ärendet till regionfullmäktige att tillåta hälso- och sjukvårdsnämnden att gå med underskott utan beloppsgräns brustit då det inte är förenligt med kommunallagens krav på budget i balans och god ekonomisk hushållning. Regionstyrelsen har inte säkerställt i sin beredning av regionplanen för 2026 att hälso- och sjukvårdsnämnden har ekonomiska förutsättningar som harmoniserar med nämndens uppdrag.

De förtroendevalda revisorerna riktar anmärkning mot hälso- och sjukvårdsnämnden och tillstyrker att regionfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden för 2025. Hälso- och sjukvårdsnämnden har inte förmått bedriva sin verksamhet inom tilldelad budget och har trots tidig kännedom om ett omfattande underskott inte vidtagit tillräckligt kraftfulla åtgärder. Hälso- och sjukvårdsnämnden borde i tidigt skede tydliggjort för regionfullmäktige att uppdraget inte var realistiskt att genomföra inom givna ekonomiska ramar.

Med anledning av regionens revisorer avstyrker ansvarsfrihet för regionstyrelsen och riktar anmärkning mot hälso- och sjukvårdsnämnden ska regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens ledamöter och ersättare som tjänstgjort under 2025 ges möjlighet enligt 5:e kap 32 § KL att inkomma med förklaring.

Förklaringen bör ha inkommit till fullmäktiges presidium senast kl. 17.00 den 22 april 2026.

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens ledamöter och ersättare som tjänstgjort under 2025 bereds möjlighet att inkomma med förklaringar till vad som anförts i revisionsberättelsen.

2. Förklaringarna ska ha inkommit till fullmäktiges presidium senast kl.17.00 den 22 april

Fullmäktiges presidium

2026-04-15

2026.

3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslut

1. Regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens ledamöter och ersättare som tjänstgjort under 2025 bereds möjlighet att inkomma med förklaringar till vad som anförts i revisionsberättelsen.

2. Förklaringarna ska ha inkommit till fullmäktiges presidium senast kl.17.00 den 22 april 2026.

3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till

Regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens ledamöter och ersättare och de ledamöter som tjänstgjort men avgått under 2025

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Begäran om förklaring från regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden
- Revisionsberättelse för år 2025
- Revisorernas redogörelse 2025 (bilaga till revisionsberättelsen)
- Grundläggande granskning av regionstyrelsen 2025 REV-27-2025
- Grundläggande granskning av hälso- och sjukvårdsnämnden 2025 REV-28-2025